

(/)

> Vikingetid og Middelalder ([https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13)

13-13-13)

> Bøger (<https://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Vilhelm Erobreren

← Forrige artikel (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13-13-fyrkat>)

Vilhelm Erobreren

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 857

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13-13/vilhelm-erobreren)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13-13/vilhelm-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13-13/vilhelm-erobreren)

[erobreren](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13-13/vilhelm-erobreren)) **t** ([https://twitter.com/home?status=.](https://twitter.com/home?status=) Aktiviteten kan ses på

[https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13-13/vilhelm-erobreren)

[13-13-13-13-13/vilhelm-erobreren](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13-13/vilhelm-erobreren)) **in** ([https://www.linkedin.com/shareArticle?](https://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13-13/vilhelm-erobreren&title=)

[mini=true&url=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13-13/vilhelm-erobreren&title=)

[middelalder-13-13-13-13-13/vilhelm-erobreren&title=\)](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13-13/vilhelm-erobreren&title=)

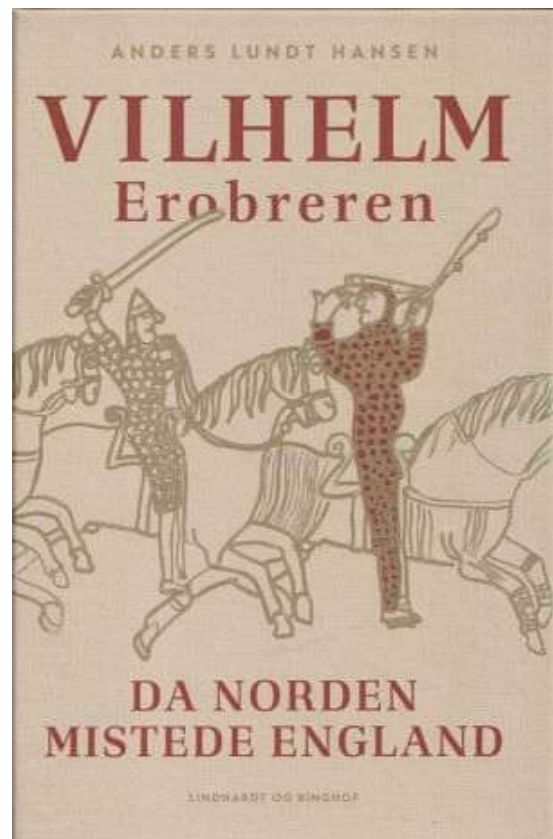
Anders Lundt Hansen**Vilhelm Erobreren, Da Norden mistede England****272 sider, illustreret, 299,95 kr.***Af Per Ole Schovsbo*

Anders Lundt Hansen indleder bogen med lugten fra slagmarkens spredte og sønderhuggede lig ved Hastings efter slaget i 1066. Herefter følger historien om, hvordan Normandiet blev til. Det var den frankiske konge Karl 3. i 900-tallet, der gav herredømmet over byen Rouen og området omkring Seine flodens nedre del til en nordisk krigsherre ved navn Rollo, hvis oprindelse man ikke kender. Det var urolige tider, og regionens små fyrstedømmer sloges mod hinanden med våben og bønder fra pløjningen var overstået om foråret, indtil høsten stod for døren i sensommeren. Efter høsten sloges de igen indtil vinteren og julegilderne, hvor de skulle planlægge slagsmålene i den næste sæson. Rollo deltog naturligvis i løjnerne og sønnen Vilhelm Langsvær fortsatte i faderes fodspor. Måske derfor bredte kirken sig med paven i spidsen i områderne, og klostrene ydede da også den lokale befolkning hjælp med bøn og med kirkelige spørgsmål, børnenes undervisning, fattigforsorg og var hospital og herberg, mens de andre sloges.

Sikkert inspireret af den urolige tid, udvikledes fra 900-tallets begyndelse en ny bevægelse i kirken. Den fik navn efter klosteret i Cluny i Burgund og samlede sig til en reform, der stillede en lang række krav til både bønder og herskere, for i højere grad at indrette samfundet efter Guds vilje. Først og fremmest skulle man overholde De Ti Bud og lade være med at slås på helligdage og kristne højtider. Ægteskabet blev rykket over i kirken fremfor at være styret af politiske alliancer, og kirker og klostre skulle fremover selv vælge deres ledere. Det skulle fyrsterne ikke blande sig i. Hertil kom at præsterne ikke længere måtte gifte sig, og at alle andre ikke måtte gifte sig med nært beslægtede.

Disse tanker greb også Vilhelms søn, Richard 1 og medførte, at Normandiets fyrstedømme blev konsolideret. Hans søn Robert blev sammen med Herleva far til vores hovedperson Vilhelm, der kom til verden på borgen Falaise i 1027 eller 1028. Forældrene var ikke gift men levede sammen som ægtepar, indtil Herleva blev gift til anden side og Robert var tæt på at blive gift med Knud den Stores søster Estrid. Det gik i vasken og Robert tog i stedet på pilgrimsfærd, så den 7-årige Vilhelm blev, støttet af formyndere og opdragere, sin fars midlertidige afløser. Robert døde imidlertid i Tyrkiet på vejen hjem, så Vilhelm blev umyndig hertug som Vilhelm 2. Det skete omtrent samtidigt med at den danske og engelske konge, Knud den Store, døde i 1035 fra sin dronning Emma, der var Vilhelms 2.s grandfaster. Den ældste søn, Hardeknud, blev konge af Danmark og broderen, Harald Harefod, blev konge over England i kort tid før sin død i 1040. England kom så under den danske Hardeknud, der imidlertid døde allerede i 1042. Herefter overtog halvbroderen, Edvard Bekenderen, Englands trone og den norske Magnus den Gode tog Danmark, indtil han blev fordrevet af Svend Estridsen i 1047. Da Vilhelm blev myndig netop i 1042, overtog han magten i Normandiet og konsoliderede sin stilling med våben, som man nu gjorde dengang. Men han stræbte også efter at styrke kirken i Normandiet. Klostre skød op overalt, og han fik et godt forhold til paven i Rom, der godkendte hans politiske ægteskab med Mathilda, datter af Balduin 5. af Flandern, mod passende gaver til kirken.

Et 70 m langt broderet tæppe, kaldet Bayeux-tapet, illustrerer Vilhelms version af de begivenheder, der fulgte herefter. Den engelske konges svoger, hertug Harald Godwinson, strandede på Normandiets kyst i 1064. Han var formentlig på vej til Flandern for at drøfte arvefølgen i England med Vilhelms svigerfar,

fordi Edvard var ved at blive gammel og ikke så ud til at få nogle sønner. Han blev ufrivillig gæst hos Vilhelm, aflagde ed og trådte i hans tjeneste – alt formentlig under tvang. Senere rejste Harald tilbage til England og efter de sædvanlige mange intriger og kampe, døde kong Edvard så uden arvinger i 1066. Harald Godwinson, der var slægtens ypperste, blev valgt til hans efterfølger.

Vilhelm var rasende over, at Harald havde brudt sin ed og var blevet engelsk konge. Kroningen af Harald var med andre ord ikke gyldig i Vilhelms øjne, og han begyndte derfor at samle en hær og flåde. Men han var ikke den eneste. Norges Harald Hårderåde og Haralds bror Tostig, havde hver samlet sig en flåde og var begyndt at hærge Englands kyster, for at gøre livet surt for Harald. Men da Vilhelm havde samlet sin meget større hær og flåde, tog han med pavens velsignelse til den engelske kyst ved byen Hastings, kong Haralds kærneland. Her røvede og plyndrede han på livet løs, indtil Haralds hær nåede frem. De to hære indledte et blodigt slag, der varede lige fra morgenen til mørkets frembrud. Vilhelms grusomhed kendte ingen grænser. Han tog ingen fanger og de flygtende blev indhentet og hugget ned. Englænderne led derfor et stort tab og kong Harald faldt. Vilhelm havde vundet Englands trone.

Vilhelms tid som konge over England indledtes med nye skatter, så Vilhelm kunne betale sine troppe. Dernæst udryddede han næsten hele den engelske elite ved at indsætte normanniske riddere i deres privilegier og godser. Kirken bøjede sig for Vilhelms religiøse begrundelse for invasionen af England og måtte krone både Vilhelm og hans dronning Mathilda i Westminster Abbey, som var grundlagt af kong Edvard. I de følgende år fortsatte en række forgæves angreb på Vilhelm og hans kongemagt. Men Vilhelms voldelige regimenter lod sig ikke rokke – undertrykkelsen var for massiv og selv den kongelige administration skiftede fra oldengelsk til latin.

Anders Lundt Hansen afrunder sit storslåede værk med bud på Vilhelms eftermæle i tiden og eftertiden og slutter bogens sidste kapitel med at citere Poitiers, der mener at vi ikke skal fjerne de umenneskelige forbrydelser fra vores bøger, "fordi vi har pligt til at hindre at de efterlignes".

Sjældent har man læst en faghistorikers værk med større fornøjelse end denne fortælling om Vilhelm Erobreren. Den er båret af en veludviklet fortællerglæde som nogle steder næsten kammer over og bliver – sig ikke ordet – populistisk, men alligevel troværdig. Bogen har mange sidehistorier og gode oplysninger i teksten men ingen noter og kun få henvisninger til de bagvedliggende faglige værker og undersøgelser, der siden 1925 har gjort den danske fortælling om Vilhelm dybere og mere inkluderende. Vi taler om tidens historie, der nu fremtræder ikke som et bagtæppe men som selve historien, hvor Vilhelm og hans gerninger er blevet et ledemotiv. Man kan næsten sige at drab og vold var elitens normale omgangsform, hvor man som rig og VIP-person var iklædt brynje af jern bag borgens tykke mure eller til hest på slagmarken med bannere, skabarak og megen larm. De fattige og de almindelige var der bare, indtil de blev efterladt på slagmarken.

[Historie-online.dk, den 27. august 2025]

← **Forrige artikel** (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/fyrkat>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

(<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/sven-tveskaeg>) (<https://www.historie-online.dk/boger/i-krig-med-vikingerne>) (<https://www.historie-online.dk/boger/kongelige-mord-i-middelalderen>)